

דיני ראיות – תשע"ט

מרצה: ד"ר גיא בן דוד

מתרגלת: עו"ד אושרת אסייג-לופז

עבודה בנושא "עד-מדינה ו"עדות-שותף" לדבר עבירה

הנחיות כלליות

- (1) העבודה היא אישית. על כל תלמיד/ה לקרוא את חומר הקריאה ולכתוב את העבודה **לבדו/ה**. תלמידים רשאים לדון בבעיות המתעוררת בעבודה במשותף, במסגרת קבוצות לימוד, אך כתיבה משותפת אסורה לחלוטין.
- (2) אורך כל עבודה לא יעלה על שלושה עמודים מודפסים, בגודל אחיד, בגופן David, גודל אות 12, רווח שורות 1.5, מרווח רגיל בין האותיות, שוליים בצדי הדף - 3.17 ס"מ (כל צד) ועליונים ותחתונים - 2.54 ס"מ – **כל חריגה לא תיבדק מטעמי שוויון**.
- (3) יש להקפיד על כללי האזכור האחיד המופיעים באתר הפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל-אביב, זמין בכתובת: <http://www.tau.ac.il/law/izkur.html>. יש לאזכר מקורות בהערות שוליים ולא בגוף העבודה.
- (4) **מועד ההגשה של העבודה הינו בתאריך 27.11.18 עד השעה 16:00.**
- (5) משקל העבודה הינו 10% מהציון הסופי. הגשת העבודה מהווה תנאי להיבחן בבחינה הסופית שתיערך בסוף שנה"ל.
- (6) את העבודות יש להניח בתא העבודות המיועד לכך בקומת הכניסה בבניין המרכזי. אין להגיש את העבודות בקלסר או בניילון ואין לשלוח עבודות במייל. יש לרשום על העבודות את שמכם האישי, שם המשפחה ומספר תעודת הזהות וכן את שם המסלול (מנהלים).
- (7) רשימת המקורות לפתרון העבודה מצויה ברשימת הסילבוס סעיף 3 ה' + 3 ו'.

בהצלחה

אירוע

פרופ' סלבה (להלן "פרופ' סלבה" או "סלבה") יזם פגישה בה השתתפו שלושה שודדים מקצועיים המכונים: "ברלין" "ריו" ו"הלסינקי". סלבה הציע לשלושה לבצע שוד בסניף המרכזי של "הבנק הספרדי" בירושלים. סלבה ציין כי כל אחד מהם יקבל שלל רב, המוערך בכשני מיליון שקלים. השלושה הביעו את הסכמתם לבצע את השוד. סלבה צייד כל אחד מהשלושה בכובע גרב, מסיכה ואקדח עם כדורים חיים. כעבור שבוע, ביצעו השלושה את השוד ויצאו ממנו עם שלל רב.

במהלך חקירת השוד איתרה המשטרה על גבי דלת הכספת של הבנק, טביעת אצבע. לאחר שזו נבדקה במחלקה לזיהוי פלילי, נמצא כי טביעת האצבע שייכת לריו, אשר נעצר מיד לאחר מכן.

בתחילת החקירה, שתק ריו ולא הסכים לשתף פעולה עם חוקריו. השוטרת **ראקל מוריליו** (להלן "ראקל") שהופקדה על חקירת השוד, אמרה לריו-

"אני יודעת שביצעת את השוד. יש לנו טביעת אצבע שלך. אתה תיכנס לשנים רבות לכלא.

אך יש לך גם אפשרות אחרת - והיא להפליל את החבר שלך שביצע איתך את השוד. אם תעשה זאת, לא נעמיד אותך לדין על חלקך בביצוע השוד".

ריו השיב לראקל "תני לי לחשוב על זה".

למחרת היום, נענה ריו להצעתה של ראקל והפליל את **ברלין** (בלבד) בביצוע השוד. כעבור שעה, נעצר **ברלין** בחשד לביצוע השוד.

במהלך חקירתו בתחנת המשטרה הכחיש ברלין כל מעורבות בביצוע השוד. השוטר **אנחל** (סגנה של ראקל) אמר לברלין-

"המצב שלך לא טוב. אתה תיכנס לכלא לתקופה ממושכת. חבל שלא תראה את הילד שלך גדל. אם תשתף פעולה, אני מבטיח לך שאדאג להעביר את דבר שיתוף הפעולה שלך לשופט שידון בתיק שלך. אני מניח שהוא יתחשב בעובדה שהודית ועזרת לנו להעמיד לדין את האחראים על השוד. בית המשפט יקל בעונש שלך. גם לך יקל ברגע שתנקה את מצפונך".

בהמשך, הציע השוטר אנחל לברלין לעשן אתו סיגריה והשניים יצאו לעשן בפינת העישון שבתחנה. כעבור מספר דקות, נכנסו השניים לחדר החקירות, שם הודה ברלין בביצוע השוד וגם הפליל את **הלסינקי**, אשר נעצר מיד לאחר מכן.

הלסינקי הודה בביצוע העבירה והפליל את **ברלין** ואת **פרופ' סלבה**.

בהמשך, נעצר פרופ' סלבה, אשר הכחיש כל מעורבות בביצוע השוד.

הפרקליטות הגישה שני כתבי אישום: כתב אישום אחד כנגד **ברלין והלסינקי** בו יוחסה להם עבירת שוד בצוותא חדא לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן "חוק העונשין" או "החוק"). כתב אישום נוסף הוגש כנגד **פרופ' סלבה** בו יוחסה לו עבירת שוד בצוותא חדה עם ברלין והלסינקי, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין. שני המשפטים התנהלו במקביל.

במענה לכתב האישום, כפרו כל השלושה במיוחס להם והתיקם נקבעו להוכחות.

במהלך פרשת התביעה במשפטם של ברלין והלסינקי, העידה התביעה את ריו. ריו עלה לדוכן העדים והפליל את **ברלין והלסינקי** בביצוע השוד. סניגורו של ברלין וכן עורכת דינו של הלסינקי טענו כי ריו הוא "עד מדינה" ולא "שותף רגיל". בתגובה, אמרה התובעת כי ריו אמנם הוא שותף לעבירת השוד אולם הוא אינו עד מדינה מאחר ולא נחתם אתו שום הסכם "עד מדינה".

לאחר עדותו של ריו, ביקשה התובעת מבית המשפט להעיד את **הלסינקי כנגד ברלין**. ההגנה התנגדה בטענה כי הדבר אינו אפשרי ומנוגד לסדרי הדין הפלילי.

ברלין והלסינקי העידו במהלך פרשת ההגנה וכל אחד מהם הכחיש את המיוחס לו בכתב האישום.

במקביל (משפט נפרד) התנהל משפטו של **פרופ' סלבה**. בתחילת המשפט ביקש התובע לזמן לעדות את **הלסינקי**. סניגורו של סלבה התנגד לבקשה בטענה שהלכת קינזי אינה מאפשרת מהלך שכזה. עוד הצהיר הסניגור בבית המשפט כי פרופ' סלבה בחר לשמור על זכות השתיקה ולא יעיד במשפט.

כתבו חוות דעת משפטית מנומקת ומבוססת המתייחסת לכל ההיבטים הראייתיים שבאירוע הנוגעים לנושא העבודה. במסגרת חוות הדעת עליכם להתייחס בין היתר למעמדם של כל אחד מהמעורבים באירוע (בכל אחד מהמשפטים) הן לפי החוק והן לפי הפסיקה, לבקשות שהוגשו לבית המשפט ולהתנגדויות לאותן בקשות תוך שאתם נדרשים להכריע באותן בקשות/התנגדויות, וכן לתוספות הראייתית שתידרשנה לשם הרשעתם של כל אחד משלושת השותפים.

בהצלחה